

Татар гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен
татар теленнән мәктәп олимпиадасы биремнәре җаваплары
2017-2018 уку елы
8 нче сыйныф

*Үткәрү вакыты – 90 минут.
Максималь балл – 45.*

I. Тестлардан дөрөс җавапны билгеләгез.

1. Жөмләдәге сүз басымы соңгы ижеккә төшмәгән сүзләр саны дөрөс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

Кешеләр киләләр дә китәләр, ә ул үзенең язмышы белән тагын ялгыз кала. (Ф.Яруллин)

- а) 2 ә) **3** б) 4 в) 1

2. Тартыклар ассимиляциясенәң яңгыраулыкта охшашлануы күзәтелгән сүзләр дөрөс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

Ипи авырлыгыннан киштәләр сыгылган, әйтерсең бөтен дөнья байлыгы монда җыелган. (Ф.Яруллин)

- а) авырлыгыннан, байлыгы
ә) сыгылган
б) **сыгылган, монда, җыелган**
в) авырлыгыннан, сыгылган, байлыгы, монда, җыелган

3. Тарихи сүзләрдән генә торган рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

- а) куцат, айбагар, ихата, әпәй
ә) анализ, вакланма, формула, интервал
б) мәктүп, инсан, берләң, өмит
в) **кистән, шишәк, көбә, пицаль**

4. Жөмләдәге алмашлыкка дөрөс морфологик анализ ясалган рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

Үзенең йомшаклыгын таныган кеше көчле кешегә әверелә. (О.Бальзак)

- а) зат алмашлыгы, берлек санда, иялек килешендә
ә) **билгеләү алмашлыгы, берлек санда, иялек килешендә**
б) күрсәтү алмашлыгы, берлек санда, иялек килешендә
в) тартым алмашлыгы, берлек санда, иялек килешендә

5. Жөмлөдөгө сан төркөмчөсө дөрес күрсөтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Песнәкләрнең уңнан тугызы суыктан түгел, ачлыктан үлө.

(Календарьдан)

а) микъдар

ә) тәртип

б) чама

в) бүлем

6. Дүртюллыктагы хәл фигыльләр дөрес күрсөтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Өйләрдә ут сүнөп,

Урамнар тын калгач,

Кыш килгән авылга,

Кешеләр йоклагач. (Г.Сәгыйров)

а) сүнөп

ә) калгач, йоклагач

б) калгач, килгән, йоклагач

в) сүнөп, калгач, йоклагач

7. Калын хәрефләр белән бирелгән хәбәрнең төре дөрес күрсөтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

*Эш беткәч кенә **тантана** ит.* (И.Гөте)

а) тезмә исем хәбәр

ә) кушма исем хәбәр

б) тезмә фигыль хәбәр

в) кушма фигыль хәбәр

8. Калын хәрефләр белән бирелгән жөмлө кисәгенең төре дөрес күрсөтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

*Кошлар оя **ясаучыларга** рәхмәт укыдылар.* (А.Алиш)

а) ия

ә) тәмамлык

б) аныклагыч

в) урын хәле

II. Теоретик бирем.

Тиңдэш кисәкләр янындагы тыныш билгеләрен аңлатып языгыз.
(10 балл)

III. Гамәли һәм ижади бирем.

1. Табышмакны укыгыз, җавабын языгыз. **(1 балл)**

Өр-яңа савыт тишелеп беткән,

Тишекләреннән ак яңгыр үткән.

2. *Савыт* сүзенә фонетик анализ ясагыз. **(3 балл)**

3. *Өр-яңа* сүзенә морфологик анализ ясагыз. **(2 балл)**

4. Сүзләрнең антоним парларын языгыз: **(3 балл)**

Өр-яңа –

Ак –

Яңгыр –

5. “*Көзге яңгыр*” дигән темага 10 жөмлә языгыз. **(10 балл)**